Instrukcja 9

Laboratorium 12 Testy jednostkowe z użyciem narzędzi JUnit oraz JMockit

Cel laboratorium:

Nabycie umiejętności tworzenia testów jednostkowych za pomocą narzędzia JUnit oraz JMockit.

- Wg wskazówek podanych w Dodatku 2, należy zainstalować biblioteki JUnit 4.12, Hamcrest 1.3 oraz JMockit 1.27 oraz wykonać projekt w środowisku NetBeans 8.1. Projekt powinien zawierać pakiet z klasami do testowania wykonanymi podczas lab2-11. Następnie, wg kolejnych wskazówek poniżej, należy dodawać testy JUnit wybranych klas.
- 2. Należy wykonać test jednostkowy metod klasy, która stanowi klasę końcową w łańcuchu powiązań na diagramie klas lub/i może być powiązana w relacji 1 do 0..1 z inną klasą podobnie jak klasa typu *TFabryka* lub klasy z rodziny *TProdukt1*. Należy zastosować w metodach testowych metody klasy *Assert* z pakietu org.junit biblioteki *JUnit 4.12* oraz adnotacje: *Test, Parameter, Parameters, RunWith(Parameterized.class), Rule*. Dane wzorcowe, wykorzystywane do weryfikacji wyników testowanych metod za pomocą metod klasy *Assert* należy umieścić w dodatkowej klasie, podobnie jak klasa *Dane* z p.2.1 Dodatku 1.

W tabelce poniżej podano informację dotyczącą wyboru metod do testowania oraz przykładów rozwiązań.

Grupa	Liczba	Przykłady tes	towanych metod	Przykłady testów		
	metod do	TFabryka	rodzina TProdukt1	TFabrykaTest	TProdukt1Test	
	testowania			(p.2.2 Dodatek1)	(p.2.3 Dodatek1)	
1 osoba	1	Podaj_produkt	Podaj_cene	testPodaj_produkt	testPodaj_cene	
2 osoby	2	Podaj_produkt,	Podaj_cene	testPodaj_produkt,	testPodaj_cene	

3. Należy wykonać test jednostkowy metod klasy, która stanowi klasę w łańcuchu powiązań na diagramie klas lub/i może być powiązana w relacji "1 do 1" lub "1 do 1..*" z inną/innymi klasami – podobnie jak klasy typu TZakup z klasą z rodziny TProdukt1 lub klasa TRachunek z klasą TZakup. Należy zastosować w metodach testowych metody klasy Assert z biblioteki JUnit 4.12 oraz adnotacje: Test, Parameter, Parameters, RunWith(Parameterized.class), FixMethodOrder(MethodSorters.NAME_ASCENDING, Rule.

Przykłady testów podano w p.2.4 i p.2.5 **Dodatku 1**.

Dane wzorcowe wykorzystywane do weryfikacji wyników testowanych metod za pomocą metod klasy *Assert*, należy umieścić w dodatkowej klasie (zdefiniowanej w p. 2), podobnie jak klasa *Dane* z p.2.1 **Dodatku 1**. Kryterium wyboru metod powinno uwzględniać fakt, że metody wybrane w p.1 są wywoływane w metodach klas wybranych w p.2.

Poniżej, w tabelce poniżej podano informację dotyczącą wyboru metod do testowania oraz przykładów rozwiązań.

Grupa	Liczba	Przykłady testowanych metod		Przykłady testów		
	metod do	TZakup	TRachunek	TZakupTest	TRachunekTest	
	testowania			(p.2.4 Dodatek1)	(p.2.5 Dodatek1)	
1 osoba	1	Podaj_wartosc	Dodaj_Zakup,	testPodaj_wartosc	testDodaj_zakup	
2 osoby	2	-	Dodaj_Zakup,	-	testDodaj_zakup	
			Podaj_wartosc		testPodaj_wartosc	

4. Należy wykonać testy jednostkowe wybranych metod klasy opartej na wzorcu *Fasada*, podobnie jak klasa *TAplikacja*. Wybrane metody tej klasy do testowania powinny wywoływać wybrane metody z p.2 lub p.1.

Należy zastosować w metodach testowych metody klasy *Assert* z biblioteki *JUnit 4.12* oraz adnotacje: *Test, Parameter, Parameters, RunWith(Parameterized.class), FixMethodOrder(MethodSorters.NAME_ASCENDING), Rule.* Przykłady testów podano w p.2.6 **Dodatku 1**. Poniżej, w tabelce podano informację dotyczącą wyboru metod do testowania oraz przykładów rozwiązań.

Grupa	Liczba metod	Przykłady testowanych metod	Przykłady testów	
	do testowania	TAplikacja (p.2.6 Dodatek1)	TAplikacjaTest (p.2.6 Dodatek1)	
1 osoba	2	Dodaj_produkt, Dodaj_Zakup,	testDodaj_produkt, testDodaj_zakup	
2 osoby	3	Dodaj_produkt,	testDodaj_produkt,	
		Podaj_wartosc, Dodaj_Zakup,	testPodaj_wartosc, testDodaj_zakup	

5. Należy wykonać zestawy testów, podobnie jak pokazano w p.2.7 **Dodatku 1** stosując adnotację *Category* w klasach z metodami testującymi, wykonanych w p. 1, 2, 3 oraz *@Categories.SuiteClasses, @RunWith(Categories.class), @Categories.IncludeCategory, Categories.ExcludeCategory.* Poniżej, w tabelce podano informację dotyczącą wyboru metod do testowania oraz przykładów rozwiązań. Aby zastosować adnotację *Category,* należy utworzyć puste interfejsy reprezentujące wybrane kategorie (*Java Interface*) – przykłady zastosowania tej adnotacji podano w **Dodatku 1**.

Grupa	Zestaw wszystkich testów	Przykłady zestawu testów wyznaczonych wg kategorii		
		(adnotacja Category)		
1 osoba	RachunkiTestSuite	RachunkiTestSuite_Entity RachunkiTestSuite_Control		
2 osoby	RachunkiTestSuite	RachunkiTestSuite_Entity RachunkiTestSuite_Control		
		RachunkiTestSuite_Control_Wstaw		

6. Należy metody, wybrane do testowania w jednym punktów instrukcji 3-4, przetestować wykorzystując mechanizm symulowania obiektów powiązanych. Dodatkowo, należy kierować się przykładami z p. 3.1-3.3 **Dodatku 1** oraz przykładami z **Dodatku 3** instrukcji. Należy uwzględnić proponowane tam elementy symulacji technologii *JMockit*. Poniżej, w tabelce podano przykłady testów, wykonanych przez grupy: jedno- i dwuosobowe.

Grupa	Liczba	Przykłady metod: 1-przykład		Przykłady metod: 2-przykład		Przykłady
Liczba	metod	Przykłady	Przykłady	Przykłady	Przykłady	testów –
osób	do	symulowanych	testowanych	symulowanych	testowanych	
	testow	metod	metod	metod	metod	
	ania	Klasy z rodzinny	Klasa TZakup	Klasa TZakup	Klasa	
		TProdukt1			TRachunek	
1	2	equals	equals	Podaj_ilosc,	Dodaj_zakup,	p. 3.1
				Dodaj_ilosc		Dodatek 1 lub
		Podaj_cene,	Podaj_wartosc	Podaj_wartosc	Podaj_wartosc	p. 3.2
		Podaj_podatek				Dodatek 1

Grupa	Liczba	Przykłady metod: 1-przykład		Przykłady metod: 2-przykład		Przykłady
Liczba	metod	Przykłady	Przykłady	Przykłady	Przykłady	testów –
osób	do	symulowanych	testowanych	symulowanych	testowanych	
	testow	metod	metod	metod	metod	
	ania	Klasa TZakup	Klasa	Klasa TFabryka	Klasa TAplikacja	
			TRachunek			
2	4	Podaj_ilosc,	Dodaj_zakup,	Podaj_produkt	Dodaj_produkt	p. 3.2
		Dodaj_ilosc		bez	bez	Dodatek 1,
				generowania	generowania	p.3.3,
				wyjatku	wyjątku	Dodatek 1
		Podaj_wartosc	Podaj_wartosc	Podaj_produkt z	Dodaj_produkt	
				generowaniem	Z	
				wyjatku	generowaniem	
					wyjątku	

Dodatek 1

Testy jednostkowe oprogramowania "System sporządzania rachunków" – Dodatek 2 zawiera ważne informacje wspomagające tworzenie testów oraz informacje o przydatnych tutorialach.

- 1. **Modyfikacje kodu przedstawionego w Dodatku 1 instrukcji 5-7** po wykonaniu projektu wg informacji podanej w Dodatku 2 i umieszczeniu tam kodu przedstawianego w Dodatku 1 instrukcji 5-7, należy dokonać podanych dalej w p.1.1-1.2 modyfikacji tego kodu.
- 1.1. Dodanie generowania wyjątku w przypadku niepoprawnej wartości pierwszego elementu tablicy dane jako parametru metody Podaj_produkt klasy TFabryka zmiana definicji podanej w instrukcji 6. Pełna walidacja poprawności danych wejściowych powinna być realizowana przez warstwę klienta aplikacji!

```
public class TFabryka {
  public TProdukt1 Podaj_produkt(String dane[]) {
    TProdukt1 produkt = null;
    TPromocja promocja;
    switch (Integer.parseInt(dane[0])) {
      case 0:
         produkt = new TProdukt1(dane[1], Float.parseFloat(dane[2]));
        break;
      case 1:
         promocja = new TPromocja(Float.parseFloat(dane[3]));
         produkt = new TProdukt1(dane[1], Float.parseFloat(dane[2]), promocja);
         break;
      case 2:
         produkt = new TProdukt2(dane[1], Float.parseFloat(dane[2]), Float.parseFloat(dane[3]));
        break;
      case 3:
         promocja = new TPromocja(Float.parseFloat(dane[4]));
         produkt = new TProdukt2(dane[1], Float.parseFloat(dane[2]), Float.parseFloat(dane[3]), promocja);
        break;
         throw new IllegalFormatCodePointException(0); //generowanie wyjątku z powodu niepoprawnej
                                                         //wartości elementu tablicy dane o indeksie 0.
    return produkt; }
}
W klasie TAplikacja dodano do definicji metod, wywołujących metodę klasy TFabryka dodano klauzulę throws
IllegalFormatCodePointException - zmiana definicji podanej w instrukcjach 6 i 7:
public void Dodaj produkt(String dane[]) throws IllegalFormatCodePointException //instrukcja 6
public void Wstaw_zakup(int nr, int ile, String dane[]) throws IllegalFormatCodePointException//instrukcja 7
public static void main(String args[]) throws IllegalFormatCodePointException // instrukcje 6 i 7
```

1.2. Dodatkowo, klasy pakietu rachunek1, podane w części Dodatek 1 instrukcji 5 powinny być klasami publicznymi:

```
public class TRachunek
public class TZakup
public class TProdukt1
public class TProdukt2
public class TPromocja
```

2. Testy jednostkowe z wykorzystaniem narzędzia JUnit 4.12

2.1. Definicja danych wzorcowych - należy wstawić pomocniczą klasę Dane z danymi wzorcowymi do testowania metod klas zdefiniowanych w Dodatku 1 w p 2.2-2.7 oraz w katalogu Test Package projektu w pakiecie rachunek1 (pakiet klas testujących dedykowanych klasom testowanym w projekcie) należy dodać następujące puste interfejsy (Java Interface): Test_Control, Test_Entity oraz Test_Koszt w celu obsługi mechanizmu nadawania kategorii poszczególnym klasom testującym oraz wybranym metodom testującym za pomocą adnotacji Category.

Opis danych wzorcowych do testowania tworzenia i zawartości obiektów typu *TZakup* i z rodziny *TProdukt1*

- 2.1.1. String dane_produktow[][] dwuwymiarowa tablica zawierająca w pierwszych ośmiu wierszach dane do utworzenia ośmiu obiektów z rodziny TProdukt1 (Dodatek 1, Instrukcja 7, klasy: TFabryka, TProdukt1, TProdukt2, TPromocja). Wiersz dziewiąty zawiera dane niepoprawne, powodujące generowanie wyjątku IllegalFormatCodePointException przez metodę klasy TFabryka.
- 2.1.2. **TProdukt1 produkty**[] jednowymiarowa tablica ośmiu obiektów wzorcowych z rodziny **TProdukt1**, zdefiniowanych na podstawie danych z tabeli **dane_produktow** z p. 2.1.1
- 2.1.3. **float ceny_produkty**[] jednowymiarowa tablica ośmiu wartości ceny jednostkowej każdego z produktów podanych w tabeli **produkty** z p.2.1.2, wynikającej z promocji i podatku oraz ceny netto produktu.
- 2.1.4. **TZakup zakupy**[] tablica ośmiu obiektów typu **TZakup**, zdefiniowanych z wykorzystaniem obiektów z rodziny **TProdukt1**, zdefiniowanych w tablicy **produkty** z p. 2.1.2.
- 2.1.5. **float ceny_zakupy**[] jednowymiarowa tablica zawierająca osiem wartości kosztów zakupów ośmiu obiektów typu *TZakup*, zdefiniowanych w tablicy *zakupy* z p.2.1.4.
- 2.1.6. **int podatki_zakupy**[] jednowymiarowa tablica zawierająca osiem wartości podatków ośmiu obiektów typu *TZakup*, zdefiniowanych w tablicy *zakupy* z p.2.1.4.

Opis danych wzorcowych do testowania tworzenia i zawartości dwóch rachunków

- 2.1.7. **TRachunek rachunki**[] jednowymiarowa tablica zawierająca dwa obiekty typu **TRachunek** z pustymi kolekcjami obiektów typu **TZakup**
- 2.1.8. String dane_produktow_rachunki[][][] —tablica zawierająca dane wejściowe produktów (dane jako elementy tablicy p.2.1.1) należących do zakupów dwóch rachunków, gdy każdy z nich zawiera po pięć zakupów.
- 2.1.9. **TZakup zakupy_rachunki[**][] –dwuwymiarowa tablica obiektów typu *TZakup*. W testach stanowi ona zbiory wzorcowych obiektów typu *TZakup*, należących do dwóch obiektów typu *TRachunek*. Obiekty typu *TZakup* zawierają obiekty z rodziny *TProdukt1*, zdefiniowane w tablicy z p. 2.1.2.
- 2.1.10. **int ile_produktow_rachunki**[][] dwuwymiarowa tablica zawierająca w każdym z dwóch wierszy pięć danych o liczbie produktów w każdym z pięciu zakupów, gdy każdy z dwóch wierszy reprezentuje dane jednego z dwóch rachunków.
- 2.1.11. int kategorie[] jednowymiarowa tablica zawierająca wartości różnych kategorii wyznaczania ceny rachunku, gdzie wartość -1 oznacza wyznaczenie ceny zakupu produktów bez podatku, wartości: 3, 7, 14, 22 oznaczają kategorie cen rachunku wynikające z wysokości podatku produktów oraz -2 oznacza, że należy podać całkowity koszt rachunku uwzględniając produkty bez podatku oraz wszystkie z podatkami.
- 2.1.12. **float kategorie_wartosci_rachunku**[][] dwuwymiarowa tablica wartości sześciu wartości dwóch rachunków, wynikających z kategorii cen podanych w tabeli z p.2.1.11.

```
package rachunek1;
```

```
public class Dane {
```

```
//dane wzorcowe do testowania obiektów typu TZakup i z rodziny TProdukt1

public String dane_produktow[][] = new String[][]{
    {"0", "1", "1", "0", "0", {"0", "2", "2", "0", "0"}, {"2", "3", "3", "14", "0"}, {"2", "4", "4", "22", "0"},
    {"1", "5", "1", "30", "0"}, {"1", "6", "2", "50", "0"}, {"3", "7", "3", "3", "30"}, {"3", "8", "4", "7", "50"},
    {"4", "1", "1", "0", "0"} }; // 9-y el. zawiera dane do testowania generowania wyjątku przez klasę TFabryka

public static TProdukt1 produkty[] = {
    new TProdukt1("1", 1), new TProdukt1("2", 2), new TProdukt2("3", 3, 14), new TProdukt2("4", 4, 22),
    new TProdukt1("5", 1, new TPromocja(30)), new TProdukt1("6", 2, new TPromocja(50)),
    new TProdukt2("7", 3, 3, new TPromocja(30)), new TProdukt2("8", 4, 7, new TPromocja(50)) };

public float ceny_produkty[] = { 1F, 2F, 3.42F, 4.88F, 0.7F, 0.9F, 3.99F, 6.48F };
```

```
public TZakup zakupy[] = {
       new TZakup(1, produkty[0]), new TZakup(4, produkty[1]),
       new TZakup(1, produkty[2]), new TZakup(1, produkty[3]),
       new TZakup(1, produkty[4]), new TZakup(1, produkty[5]),
       new TZakup(3, produkty[6]), new TZakup(1, produkty[7])
 };
  public float ceny_zakupy[] = {1F, 8F, 3.42F, 4.88F, 0.7F, 0.9F, 11.97F, 6.48F };
  public int podatki_zakupy[] = {-1, -1, 14, 22, -1, -1, 3, 7 };
//dane zdefiniowane powyżej są zastosowane w definicji danych dwóch rachunków
 public TRachunek rachunki[] = {
       new TRachunek(1), new TRachunek(2)
   };
 public String dane produktow rachunki[][][] = new String[][][] {
   dane_produktow[0], dane_produktow[1], dane_produktow[2], //dane rachunku 1
   dane produktow[3], dane produktow[4]
  },
    dane produktow[5], dane produktow[6], dane produktow[7], //dane rachunku 2
    dane produktow[1], dane produktow[3]
};
public TZakup zakupy_rachunki[][] = {
    new TZakup(2, produkty[0]), new TZakup(2, produkty[1]), //obiekty typu TZakup rachunku 1
    new TZakup(1, produkty[2]), new TZakup(4, produkty[3]),
    new TZakup(1, produkty[4])
  },
    new TZakup(2, produkty[5]), new TZakup(3, produkty[6]), //obiekty typu TZakup rachunku 2
    new TZakup(2, produkty[7]),
    new TZakup(4, produkty[1]), new TZakup(1, produkty[3])
 }
};
public int ile produktow rachunki[][] = {
       {1, 2, 1, 4, 1}, //początkowa ilość produktów w kolejnych pięciu zakupach rachunku 1
       {1, 3, 2, 4, 1} //początkowa ilość produktów w kolejnych pięciu zakupach rachunku 2
  };
 public int kategorie[] = { -1, 3, 7, 14, 22, -2 }; //kategorie wartości rachunków
 public float kategorie wartosci rachunkow[][] = {
       { 6.7F, 0F, 0F, 3.42F, 19.52F, 29.640001F},//wartości rachunku 1 wg kategorii
       { 9.8F, 11.97F, 12.96F, 0.0F, 4.88F, 39.61F}}//wartości rachunku 2 wg kategorii
  };
}
```

2.2. **Test jednostkowy** klasy **TFabryka (wynik działania: p.2.7.1, 2.7.3, 2.7.4)** – przykłady prostego testu (k1.2) porównującego osiem wyników działania metody **Podaj_produkt()** tworzącej cztery różne typy obiektów z rodziny **TProdukt1** z wzorcowymi wynikami z tabeli **produkty** za pomocą metody **assertEquals** klasy **Assert** oraz reakcję na niepoprawną wartość pierwszego elementu tablicy reprezentującej dane wejściowe testowanej metody **Podaj_produkt** (k1.2).

```
Zastosowanie adnotacji
  @Test
  @Before
                                 Zastosowanie metod
 @Category
                                 static public void assertEquals(Object expected, Object actual) //k1.1
 @Rule
                                 ExpectedException //k1.2
package rachunek1;
import java.util.lllegalFormatCodePointException;
import org.junit.Test;
import static org.junit.Assert.*;
import org.junit.Before;
import org.junit.Rule;
import org.junit.experimental.categories.Category;
import org.junit.rules.ExpectedException;
@Category({Test_Control.class, Test_Entity.class}) //określenie kategorii testu, zastosowanie - p.2.7.1, 2.7.3
public class TFabrykaTest {
  Dane dane;
 @Rule
public ExpectedException exception = ExpectedException.none(); //definicja obiektu odpowiedzialnego
             //za zachowanie metody testującej podczas generowania wyjątku przez testowaną metodę
@Before
  public void SetUp(){
    dane= new Dane();
@Test
  public void testPodaj_produkt() {
    System.out.println("Podaj produkt");
    TFabryka instance = new TFabryka();
    for (int i = 0; i < 8; i++) {
      TProdukt1 result = instance.Podaj_produkt(dane.dane_produktow[i]);
      assertEquals(dane.produkty[i], result); //k1.1 – test poprawności tworzonych produktów
    }
    exception.expect(IllegalFormatCodePointException.class); //k1.2 - definicja zachowania metody
    exception.expectMessage("Code point = 0x0");
                                                            //testowej podczas testowania generowania
    instance.Podaj_produkt(dane.dane_produktow[8]);
                                                            // wyjątku IllegalFormatCodePointException
                                                            // przez metodę Podaj_produkt
  }
 }
```

2.3. Testy jednostkowe klas *TProdukt1* i *TProdukt2* (wynik działania: p.2.7.2, 2.7.4) – zastosowanie adnotacji @Parameter dla atrybutu *numer1* i wykonanie metody *data()* z adnotacją @Parameters powoduje wywołanie dwóch metod testowych osiem razy, podstawiając w kolejnej iteracji wartość elementu z kolejnego wiersza z ośmiu jednoelementowych wierszy tablicy *data1* do parametru *numer1*. W rezultacie w metodzie testowej *testPodaj_cene()* sprawdza się wyniki zwracane przez metodę *Podaj_cene (k2)* dla ośmiu obiektów z rodziny *TProdukt1*, porównując je z wynikami wzorcowymi. Metoda testowa *testEquals()* umożliwia weryfikację działania metody *equals* na każdej parze obiektów z tabeli *produkty (k1.1* i k1.2).

Zastosowanie adnotacji	Zastosowanie metod
@Test	static public void assertTrue(boolean condition), //k1.1
@Parameter, @Parameters	static public void assertFalse(boolean condition), //k1.2
@Category	static public void assertEquals(float expected, float actual, float delta)//k2

```
package rachunek1;
import java.util.Arrays;
import java.util.Collection;
import org.junit.Test;
import static org.junit.Assert.*;
import org.junit.experimental.categories.Category;
import org.junit.runner.RunWith;
import org.junit.runners.Parameterized;
@Category({ Test_Entity.class})
                                         //określenie kategorii testu, zastosowanie - p.2.7.2
@RunWith(Parameterized.class)
public class TProdukt1Test {
  Dane dane=new Dane();
  @Parameterized.Parameter
  public int numer1;
 @Parameterized.Parameters
  public static Collection<Object[]> data() {
    Object[][] data1 = new Object[][]{ {0}, {1}, {2}, {3}, {4}, {5}, {6}, {7} };
    return Arrays.asList(data1);
  }
  @Test
  public void testEquals() {
    System.out.println("equals");
     for(int j=numer1;j<7;j++)</pre>
      if(numer1==j)
       assertTrue(dane.produkty[numer1].equals(dane.produkty[j])); //k1.1 -test porównania
                                                                      // równych produktów
       assertFalse(dane.produkty[numer1].equals(dane.produkty[j]); //k1.2-test porównania
       }
                                                                      //różnych produktów
  @Test
  public void testPodaj_cene() {
    System.out.println("Podaj_cene");
    float result1 = dane.produkty[numer1].Podaj_cene();
    float result2 = dane.ceny_produkty[numer1];
    assertEquals(result1, result2, 0F); //k2 - test wyznaczania poprawnej wartości cen brutto produktów
  }
}
```

2.4. Testy jednostkowe klasy *TZakup* (wynik działania: p.2.7.2, 2.7.4) – zastosowanie adnotacji @Parameter dla atrybutów *numer1* i *numer2* i wykonanie metody *data()* z adnotacją @Parameters, która powoduje wywołanie jednej metody testowej cztery razy, podstawiając w kolejnej iteracji wartość elementu z kolejnego z czterech 2-elementowych wierszy tablicy *data1* do parametrów: *numer1 i numer*. W rezultacie w metodzie testowej *testPodaj_wartosc()* sprawdza się wyniki zwracane przez metodę *Podaj_wartosc* dla ośmiu obiektów z rodziny *TZakup*, porównując je z wynikami wzorcowymi.

```
Zastosowanie adnotacji
@Test
@Parameter, @Parameters
@Category
```

```
Zastosowanie metod static public void assertEquals(float expected, float actual, float delta), //k1.1, k1.2
```

```
package rachunek1;
import java.util.Arrays;
import java.util.Collection;
import org.junit.Test;
import static org.junit.Assert.*;
import org.junit.experimental.categories.Category;
import org.junit.runner.RunWith;
import org.junit.runners.Parameterized;
import org.junit.runners.Parameterized.Parameter;
@Category({ Test_Entity.class})
                                        //określenie kategorii testu, zastosowanie - p.2.7.2
@RunWith(Parameterized.class)
public class TZakupTest {
  Dane dane = new Dane();
 @Parameter(value = 0)
  public int numer1;
 @Parameter(value = 1)
  public int numer2;
 @Parameterized.Parameters
  public static Collection<Object[]> data() {
    Object[][] data1 = new Object[][]{
      \{0, 1\}, \{2, 3\}, \{4, 5\}, \{6, 7\} \};
    return Arrays.asList(data1);
  }
@Test
 public void testPodaj_wartosc() {
    System.out.println("Podaj wartosc");
    assertEquals(dane.ceny_zakupy[numer1], //k1.1 test wyznaczania wartości zakupów: 1-y zbiór danych
                 dane.zakupy[numer1].Podaj_wartosc(dane.podatki_zakupy[numer1]), 0.0F);
    assertEquals(dane.ceny_zakupy[numer2],
                 dane.zakupy[numer2].Podaj_wartosc(dane.podatki_zakupy[numer2]), 0.0F);//k1.2
                           //test wyznaczania wartości zakupów: 2-i zbiór danych
  }
```

2.5. Testy jednostkowe klasy TRachunek (wynik działania: p.2.7.2, 2.7.4) - zastosowanie adnotacji @Parameter dla atrybutu zakupy1 i wykonanie metody data() z adnotacją @Parameters powoduje wywołanie dwóch metod testowych tylko raz, podstawiając w jedynej iteracji dwuwymiarową tablicę obiektów typu TZakup do parametru zakupy1. Tablica ta zawiera dwa 5-elementowe wiersze – pierwszy wiersz zawiera elementy należące do pierwszego rachunku, a drugi wiersz do drugiego rachunku. Za pomocą adnotacji @BeforeClass wykonano w metodzie SetUp jednorazowo (przed wykonaniem wszystkich dwóch testów) tablicę obiektów typu TRachunek, które w metodzie testowej testDodaj_zakup są zapełnione obiektami z tablicy zakupy1. Dzięki narzuceniu kolejności wykonania metod testowych za pomocą adnotacji @FixMethodOrder(MethodSorters.NAME_ASCENDING) ustalono alfabetyczną kolejność wykonania metod testowych: testDodaj_zakup, testPodaj_wartosc. Kolejna metoda testowa korzysta z danych utworzonych w poprzedniej metodzie testowej. Metoda testowa testPodaj wartosc() operuje na rachunkach wypełnionych obiektami typu TZakup w metodzie TestDodaj_zakup.

```
Zastosowanie adnotacji
@Test
@BeforeClass
@Parameter, @Parameters
@FixMethodOrder(MethodSorters.NAME_ASCENDING)
@Category
```

```
Zastosowanie metod
static public void assertSame(Object expected, Object actual) //k1.1
static public void assertEquals(long expected, long actual) //k1.2, k1.3
static public void assertEquals(float expected, float actual, float delta) //k2
```

```
package rachunek1;
import java.util.Arrays;
import java.util.Collection;
import org.junit.Test;
import static org.junit.Assert.*;
import org.junit.BeforeClass;
import org.junit.FixMethodOrder;
import org.junit.experimental.categories.Category;
import org.junit.runner.RunWith;
import org.junit.runners.MethodSorters;
import org.junit.runners.Parameterized;
@Category({Test_Entity.class})
                                        //określenie kategorii testu, zastosowanie - p.2.7.2
@FixMethodOrder(MethodSorters.NAME_ASCENDING)
@RunWith(Parameterized.class)
public class TRachunekTest {
  static Dane dane;
  static TRachunek instances[];
  @Parameterized.Parameter
  public TZakup[][] zakupy1;
  @Parameterized.Parameters
  public static Collection<Object[][][]> data() {
   Object[][][][] data1 = new TZakup[][][][] { {
   {
   { new TZakup(1,Dane.produkty[0]), new TZakup(2, Dane.produkty[1]),
    new TZakup(1, Dane.produkty[2]), new TZakup(4, Dane.produkty[3]), new TZakup(1, Dane.produkty[4]) },
   { new TZakup(1, Dane.produkty[5]), new TZakup(3, Dane.produkty[6]),
    new TZakup(2, Dane.produkty[7]), new TZakup(4, Dane.produkty[1]), new TZakup(1, Dane.produkty[3]) }
   }
   } };
   return Arrays.asList(data1); }
```

```
@BeforeClass
 public static void SetUp() {
    instances=new TRachunek[2];
    instances[0] = new TRachunek(1);
    instances[1] = new TRachunek(1);
    dane = new Dane();
  }
 @Test
  public void testDodaj zakup() {
    System.out.println("Dodaj_zakup");
    for (int i = 0; i < 2; i++) {
      for (int j = 0; j < 5; j++) {
         instances[i].Dodaj_zakup(zakupy1[i][j]);
        TZakup zakup1 = instances[i].getZakupy().get(j);
         assertSame(zakup1, zakupy1[i][j]); //k1.1 – test sprawdzenia równości referencyjnej danych
      int rozmiar1 = instances[i].getZakupy().size();
      int ile = instances[i].getZakupy().get(0).Podaj_ilosc();
      instances[i].Dodaj_zakup(zakupy1[i][0]);
      assertEquals(rozmiar1, instances[i].getZakupy().size());//k1.2- test spójności danych podczas
                                                              // dodawania podobnych zakupów
      assertEquals(instances[i].getZakupy().get(0).Podaj_ilosc(), ile * 2); //k1.3 test algorytmu dodawania
                                                                         //podobnych zakupów
    }
  }
 @Test
  public void testPodaj_wartosc() {
    System.out.println("Podaj wartosc");
     for (int i = 0; i < 2; i++)
       for (int j = 0; j < 5; j++)
         assertEquals(dane. kategorie_wartosci_rachunkow[i][j],
                   instances[i].Podaj_wartosc(dane.kategorie[j]), 0F);//k2 – test obliczania wartości
                                                                     //rachunku w różnych kategoriach
  }
}
```

2.6. Testy jednostkowe klasy *TAplikacja* (wynik działania: p.2.7.1, 2.7.4) opierają się na wywołaniu trzech metod testowych, działających w kolejności alfabetycznej dzięki zastosowaniu adnotacji @FixMethodOrder(MethodSorters.NAME_ASCENDING): testDodaj_produkt, testDodaj_zakup, testPodaj_wartosc. Przed wywołaniem metod testowych wywołana jest metoda SetUp dzięki zastosowaniu adnotacji @BeforeClass – metoda ta tworzy obiekt typu *TAplikacja*. Metody działające w podanym porządku umożliwiają po dodaniu produktów w metodzie testDodaj_produkt wykonać testy: dodawania zakupów w metodzie testDodaj_zakup, obliczania wartości rachunków w różnych kategoriach w metodzie testPodaj_wartosc. Metody testowe testDodaj_produkt oraz testDodaj_zakup testują również przypadek podania niepoprawnej wartości w danych wejściowych, które powodują generowanie wyjątku przez metodę Podaj_produkt klasy TFabryka – wyjątek ten jest obsługiwany w metodzie testowej testPodaj_wartosc za pomocą mechanizmu @Rule. Za pomocą adnotacji @Category dokonano różnych klasyfikacji wszystkich metod testowych i wybranej metody testPodaj_wartosc.

```
Zastosowanie adnotacji
@Test
@BeforeClass
@FixMethodOrder(MethodSorters.NAME_ASCENDING)
@Category
@Rule
```

```
Zastosowanie metod
static public void assertEquals(Object expected, Object actual)// k1.1, k2.1
static public void assertEquals(long expected, long actual) //k1.2, k2.2, k2.3
static public void assertEquals(float expected, float actual, float delta) //k3
```

```
package rachunek1;
import java.util.Arrays;
import java.util.IllegalFormatCodePointException;
import org.junit.Test;
import static org.junit.Assert.*;
import org.junit.BeforeClass;
import org.junit.FixMethodOrder;
import org.junit.Rule;
import org.junit.experimental.categories.Category;
import org.junit.rules.ExpectedException;
import org.junit.runners.MethodSorters;
@Category({Test_Control.class, Test_Entity.class}) //określenie kategorii testu, zastosowanie - p.2.7.1, 2.7.3
@FixMethodOrder(MethodSorters.NAME_ASCENDING)
public class TAplikacjaTest {
  static Dane dane;
  static TAplikacja instance;
  public ExpectedException exception = ExpectedException.none();
@BeforeClass
 static public void SetUp() {
    instance = new TAplikacja();
    dane = new Dane();
  }
```

```
@Test
public void testDodaj produkt() {
  int indeksy_produktow[] = {0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 7, 7};
  System.out.println("Dodaj_produkt");
  for (int i = 0; i < 2; i++)
  for (int j = 0; j < 5; j++) {
   instance.Dodaj_produkt(dane.dane_produktow_rachunki[i][j]);
   int ile1 = instance.getProdukty().size();
   instance.Dodaj_produkt(dane.dane_produktow_rachunki[i][j]);//powtórzenia wartości elementów
                                                                  // dla i=1 oraz j=3, j=4
   int ile2 = instance.getProdukty().size();
   TProdukt1 result = instance.getProdukty().get(ile2 - 1);
   assertEquals(dane.produkty[indeksy_produktow[i * 5 + j]], result); //k1.1 test dodawania produktów
   assertEquals(ile1, ile2);
                                           //k1.2 – test spójności danych podczas dodawanie produktów
 exception.expect(IllegalFormatCodePointException.class); //obsługa wyjątku w testowanej metodzie
 exception.expectMessage("Code point = 0x0");
 instance.Dodaj_produkt(dane.dane_produktow[8]);
@Test
public void testDodaj_zakup() {
    System.out.println("Wstaw zakup");
    instance.setRachunki(Arrays.asList(dane.rachunki));
    for (int i = 0; i < 2; i++) {
      for (int j = 0; j < 5; j++) {
        instance.Wstaw_zakup(i + 1, dane.ile_produktow_rachunki[i][j],
                               dane.dane produktow rachunki[i][j]);
        TZakup zakup1 = instance.getRachunki().get(i).getZakupy().get(j);
        assertEquals(zakup1, dane.zakupy_rachunki[i][j]); //k2.1 test dodawania zakupów
      int rozmiar = instance.getRachunki().get(i).getZakupy().size();
      instance.Wstaw_zakup(i + 1, dane.ile_produktow_rachunki[i][0],
                            dane.dane_produktow_rachunki[i][0]);
      assertEquals(instance.getRachunki().get(i).getZakupy().size(), rozmiar); //k2.2 test spójności danych
                                                                           //podczas dodawania zakupów
      assertEquals(instance.getRachunki().get(i).getZakupy().get(0).Podaj_ilosc(),
                dane.zakupy_rachunki[i][0].Podaj_ilosc()); //k2.3 test algorytmu dodawania
                                                             // podobnych zakupów
   exception.expect(IllegalFormatCodePointException.class);
   exception.expectMessage("Code point = 0x0");
    instance.Wstaw zakup(1, 1, dane.dane produktow[8]); //obsługa wyjątku w testowanej metodzie
  }
@Test
@Category(Test_Koszt.class)
                                     //określenie kategorii testu – przykład zastosowania w p.2.7.4
  public void testPodaj wartosc() {
    System.out.println("Podaj_wartosc");
    for (int i = 0; i < 2; i++)
      for (int j = 0; j < 6; j++)
         assertEquals(dane.kategorie_wartosci_rachunkow[i][j],
                                                                          //k3 – test obliczania wartości
                     instance.Podaj_wartosc(i + 1, dane.kategorie[j]), 0F); //rachunku w różnych kategoriach
 }
```

2.7. Tworzenie zestawów testów

2.7.1. Wyniki testów wykonanych przez klasy należące również do kategorii @Category(Test_Control.class): TFabrykaTest, TAplikacjaTest

Podaj_produkt Dodaj_produkt Wstaw_zakup Podaj_wartosc

Wynik testu: TFabrykaTest, TAplikacjaTest

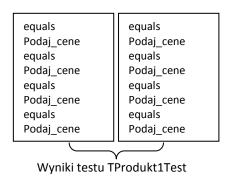
2.7.2. Wyniki testów wykonanych przez klasy należące tylko do kategorii @Category(Test_Entity.class): TProdukt1Test, TZakupTest, TRachunekTest

```
package Suite;
import org.junit.experimental.categories.Categories;
import org.junit.runner.RunWith;
import rachunek1.TAplikacjaTest;
import rachunek1.TFabrykaTest;
import rachunek1.TProdukt1Test;
import rachunek1.TRachunekTest;
import rachunek1.TZakupTest;
import rachunek1.TZakupTest;
import rachunek1.Test_Control;
```

@RunWith(Categories.class)

@Categories.ExcludeCategory(Test_Control.class)

public class RachunkiTestSuite_Entity { }

2.7.3. Wyniki testów wykonanych przez klasy należące do kategorii @Category(Test_Control.class) z wyłączeniem metody testPodaj_wartosc klasy TAplikacjaTest zaliczonej do kategorii @Categorii(Test koszt.class): TFabrykaTest, TAplikacjaTest

package Suite; import org.junit.experimental.categories.Categories;

import org.junit.runner.RunWith;

import rachunek1.Test_Control;

import rachunek1.Test_Koszt;

@Categories.SuiteClasses({RachunkiTestSuite Control.class})

@RunWith(Categories.class)

@Categories.IncludeCategory(Test_Control.class)

@Categories.ExcludeCategory(Test_Koszt.class)

public class RachunkiTestSuite Control Wstaw {}

Podaj_produkt Dodaj_produkt Wstaw_zakup

Wynik testu: TFabrykaTest, TAplikacjaTest z wyłączeniem metody testowej testPodaj wartosc()

2.7.4. Wyniki testów wykonanych przez wszystkie klasy testujące – niezależnie od przypisanych kategorii

package Suite;

import org.junit.runner.RunWith;

import org.junit.runners.Suite;

import org.junit.runners.Suite.SuiteClasses;

import rachunek1.TAplikacjaTest;

import rachunek1.TFabrykaTest;

import rachunek1.TProdukt1Test;

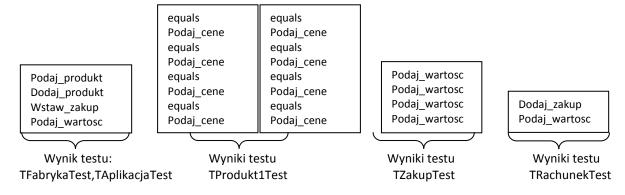
import rachunek1.TRachunekTest;

import rachunek1.TZakupTest;

@SuiteClasses({TFabrykaTest.class, TAplikacjaTest.class, TProdukt1Test.class, TZakupTest.class TRachunekTest.class})

@RunWith(Suite.class)

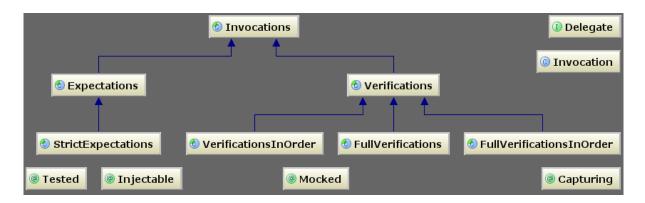
public class RachunkiTestSuite { }

3. Przykłady testowania oparte na symulacji obiektów za pomocą obiektów typu *JMockit* – ważne informacje dotyczące tego narzędzia podano w Dodatku 2, p.2 i 4.

W kontekście testowania zachowania obiektów powiązanych z obiektami, których zachowanie symuluje się za pomocą obiektów typu *JMockit*, możemy wyróżnić następujące 3 alternatywne fazy testowania (rysunek poniżej):

- Faza zapisu (nagrywania), podczas którego nagrywane są wywołania metod symulowanego
  obiektu za pomocą obiektów z rodziny Expectations. Symulację przeprowadza się za pomocą
  adnotacji @Mocked, @Injectable(3.1) oraz @Capturing (3.2, 3.3).
- Faza odtwarzania, podczas której odtwarzane są wywołania nagranych wywołań metod, używane przez powiązane obiekty. Często nie jest to odwzorowanie jeden do jednego między wywołaniami nagranymi i odtwarzanymi.
- Faza sprawdzenia, w trakcie której można zweryfikować nagrane wywołania, które zostały wykorzystane w fazie odtwarzania za pomocą obiektu z rodziny *Verifications*.

Rysunek przedstawiony powyżej pochodzi ze strony http://jmockit.org/tutorial.html.

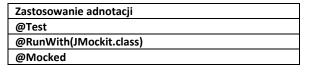
Biblioteka *JMockit* zapewnia bogate wsparcie w realizacji zautomatyzowanych symulacyjnych testów deweloperskich. Gdy używana jest symulacja, badanie skupia się na testowaniu metod klasy powiązanej z symulowaną klasą za pomocą testów jednostkowych, które zawierają interakcje z symulowanym kodem obiektów powiązanych. Zazwyczaj testowany kod w jednym teście jednostkowym jest zależny od kodu jednej powiązanej klasy, jednak w przypadku powiązań z wieloma klasami należy w tym teście jednostkowym zastosować interakcje z symulowanym kodem ważniejszych klas z tego zbioru.

Nie należy jednak zbyt rygorystycznie opierać testowanie jednostkowe o symulację kodu każdego powiązanego obiektu. Można je zastąpić testami integracyjnymi. Jednak w przypadku testów integracyjnych czasem warto zastosować symulację w przypadku braku implementacji fragmentów kodu lub trudności użycia kodu (odwołania do baz danych, wysłanie e-mail itp.) podczas uruchamiania testów integracyjnych.

Interakcja pomiędzy dwiema klasami zawsze przybiera formę wywołania metody lub konstruktora. Celem symulacji, w zakresie jednego testu jednostkowego, jest wywołanie metody lub zestawu wywołań metod klasy zależnej wraz z wartościami parametrów i zwracanych wyników. Często ważna jest kolejność wywołań metod klasy zależnej podczas symulacji zestawu wywołań.

Symulację przeprowadza się za pomocą adnotacji *@Mocked* (przykłady: 3.1, 3.3, Dodatek 1; przykłady 1.5, 1.6, Dodatek 3), *@Injectable* (przykład 3.2, Dodatek 1; przykład 1.1, Dodatek 3) oraz *@Capturing* (przykłady 1.2, 1.3, Dodatek 3). Opisy tych adnotacji podano w podanych przykładach. Symulacja wywołania metody może opierać się na specyfikacji jej algorytmu dzięki zastosowaniu obiektu typu *Delegate* (przykład 1.5, Dodatek 3). Testowany obiekt w klasie testującej może być wystąpić w roli atrybutu tej klasy za pomocą adnotacji *@Tested* (przykład 1.1, Dodatek 3).

3.1. Testowanie klasy wybranych metod *TZakup* oparte na jednej jawnie deklarowanej instancji symulowanej klasy *TProdukt1* za pomocą adnotacji @Mocked w każdym teście i tworzeniu obiektu z rodziny TProdukt1 za pomocą odpowiedniego konstruktora, który jest automatycznie symulowanym obiektem.

Fazy testowania metody **equals** klasy **TZakup** w metodzie testowej **testEquals**, opartej na domyślnej symulacji metody **equals** klasy **TProdukt1**

- 1)Bez jawnie zdefiniowanej fazy nagrywania
- 2) Odtwarzanie metody equlas klasy TZakup
- 3) Faza weryfikacji -new FullVerificationsInOrder(), maxTimes

Fazy testowania metody **Podaj_wartosc** klasy **TZakup** w metodzie testowej **testPodaj_wartosc**(), opartej na symulacji metod **Podaj_podatek** oraz **Podaj_cene** klasy **TProdukt1**

- 1) Faza nagrywania-new Expectations(), result
- 2) Odtwarzanie metody Podaj_wartosc klasy TZakup
- 3)Faza weryfikacji new FullVerificationsInOrder(), maxTimes

```
package rachunek1;
import mockit.Expectations;
import mockit.FullVerificationsInOrder;
import mockit. Mocked;
import mockit.integration.junit4.JMockit;
import org.junit.Test;
import static org.junit.Assert.*;
import org.junit.runner.RunWith;
@RunWith(JMockit.class)
public class TZakupTest1 {
  @Mocked
  TProdukt1 produkt;
  @Test
  public void testEquals() {
    TProdukt1 produkt2 = new TProdukt2("8", 4, 7, new TPromocja(50));// dowolmy konstruktor
    TZakup zakupy[] ={ new TZakup(2, produkt), new TZakup(2, produkt2) };
    System.out.println("equals");
    for (int i = 0; i < 1; i++)
      for (int j = i; j < 2; j++)
         if (i == j)
           assertTrue(zakupy[i].equals(zakupy[i]));
         else
           assertFalse(zakupy[i].equals(zakupy[j]));
    new FullVerificationsInOrder() {
      {
         produkt.equals(any);
                                       maxTimes = 2; }
    };
}
```

```
@Test
  public void testPodaj wartosc((@Mocked TProdukt1 produkt1) {
    TProdukt1 produkt2 = new TProdukt1("8", 4);// dowolny konstruktor
    TZakup zakupy[] = { new TZakup(2, produkt1), new TZakup(2, produkt2)};
    int podatki[] = {-1, 7};
    float ceny1[] = {0.9F, 6.48F};
                                        //ceny brutto produktow
    float ceny2[] = {1.8F, 12.96F};
                                        //ceny brutto zakupow
    System.out.println("Podaj_wartosc");
    new Expectations() {
      {
        produkt1.Podaj_podatek();
                                               result = podatki[0];
        produkt1.Podaj_cene();
                                               result = ceny1[0];
        produkt2.Podaj_podatek();
                                               result = podatki[1];
        produkt2.Podaj_cene();
                                               result = ceny1[1];
      }
    };
    for (int j = 0; j < 2; j++)
      assertEquals(zakupy[j].Podaj_wartosc(podatki[j]), ceny2[j], 0F); //dodatkowy test assertEquals
   new FullVerificationsInOrder() {
      {
        produkt1.Podaj_podatek();
                                               maxTimes = 1;
        produkt1.Podaj_cene();
                                               maxTimes = 1;
        produkt2.Podaj_podatek();
                                               maxTimes = 1;
        produkt2.Podaj_cene();
                                               maxTimes = 1;
      }
   };
 }
```

3.2. Testowanie klasy *TRachunek* – testowanie za pomocą symulowania konkretnych instancji powiązanych klas (@Injectable)

Fazy testowania metody Szukaj_zakup w metodzie testowej testSzukaj_zakup

klasy TRachunek, powiązanej z instancjami klasy TZakup, opartej na domyślnej symulacji metody equals klasy TZakup.

@Test

@RunWith(JMockit.class)

@Injectable

klasy TRachunek, powiązanej z instancjami klasy TZakup, opartej na domyślnej symulacji metody equals vlasy TZakup.

1)Domyślna faza nagrywania metody equals z klasy TZakup

2) Faza odtwarzania metody Szukaj_zakup klasy TRachunek

3)Faza weryfikacji - new FullVerificationsInOrder(), times

Fazy testowania metody **Dodaj_zakup** w metodzie testowej **testDodaj_zakup**() klasy **TRachunek**, powiązanej z instancjami klasy **TZakup**, opartej na symulacji metody **Podaj_ilosc** oraz **Dodaj_ilosc** klasy **TZakup**1)Faza nagrywania – **new StrictExpectations()**, **returns**2) Faza odtwarzania metody **Dodaj_zakup**3)Faza weryfikacji -new FullVerificationsInOrder(), maxTimes

Fazy testowania metody Podaj_wartosc w metodzie testowej testPodaj_wartosc() klasy TRachunek, powiązanej z instancjami klasy TZakup, opartej na symulacji metody Podaj_wartosc klasy TZakup

1)Faza nagrywania- new Expectations(), result
2)Faza odtwarzania metody Podaj_wartosc
3)Faza weryfikacji - new VerificationsInOrder(), times

```
package rachunek1;
import java.util.Arrays;
import mockit.Expectations;
import mockit.FullVerificationsInOrder;
import mockit.Injectable;
import mockit.StrictExpectations;
import mockit. VerificationsInOrder;
import mockit.integration.junit4.JMockit;
import org.junit.Test;
import static org.junit.Assert.*;
import org.junit.runner.RunWith;
@RunWith(JMockit.class)
public class TRachunekTest1 {
  @Injectable
  TZakup zakup1, zakup2, zakup3;
  @Test
  public void testSzukaj_zakup() {
    System.out.println("Szukaj zakup");
    TZakup zakupy[] = {zakup1, zakup2, zakup3};
    TRachunek rachunek = new TRachunek(1);
    rachunek.setZakupy(Arrays.asList(zakupy));
    for (int i = 0; i < 3; i++)
      assertEquals(rachunek.Szukaj_zakup(zakupy[i]), zakupy[i]); //dodatkowy test assertEquals
    new FullVerificationsInOrder() {
      {
         zakup1.equals(any);
                                      times = 2;
        zakup2.equals(any);
                                      times = 3;
         zakup3.equals(any);
                                      times = 4;
    };
  }
```

```
@Test
  public void testDodaj zakup() {
    System.out.println("Dodaj_zakup");
    TZakup zakupy[] = {zakup1, zakup2, zakup3, zakup1};
    TRachunek rachunek = new TRachunek(1);
    new StrictExpectations() {
         zakup1.Podaj ilosc();
                                       returns(1);
         zakup1.Dodaj_ilosc(1);
                                       returns(2);
         zakup1.Podaj_ilosc();
                                       returns(2);
      }
    };
    for (int i = 0; i < 4; i++)
      rachunek.Dodaj zakup(zakupy[i]);
    assertEquals(rachunek.getZakupy().get(0).Podaj_ilosc(), 2);
                                                                     //dodatkowy test assertEquals
    assertEquals(rachunek.getZakupy().size(), 3);
                                                                     //dodatkowy test assertEquals
    new FullVerificationsInOrder() {
         zakup2.equals(any);
                                      maxTimes = 1;
         zakup3.equals(any);
                                      maxTimes = 2;
         zakup1.equals(any);
                                      maxTimes = 1;
      }
    };
  }
  @Test
  public void testPodaj_wartosc() {
    TZakup zakupy[] = {zakup1, zakup2, zakup3};
    float wartosci rachunku[] = {9.8F, 0.0F, 0.0F, 0.0F, 4.88F, 14.68F};
    int podatki[] = {-1, 3, 7, 14, 22, -2};
    System.out.println("Podaj_wartosc");
    TRachunek rachunek = new TRachunek(1);
    new Expectations() {
      {
         zakupy[0].Podaj_wartosc(-1);
                                                result = 1.8F;
         zakupy[1].Podaj_wartosc(-1);
                                                result = 8F;
         zakupy[2].Podaj_wartosc(22);
                                                result = 4.88F;
         zakupy[0].Podaj wartosc(-2);
                                                result = 1.8F;
         zakupy[1].Podaj_wartosc(-2);
                                                result = 8.0F:
                                                result = 4.88F;
         zakupy[2].Podaj_wartosc(-2);
      }
    };
    rachunek.setZakupy(Arrays.asList(zakupy));
    for (int i = 0; i < 6; i++)
      assertEquals(wartosci_rachunku[i], rachunek.Podaj_wartosc(podatki[i]), 0F);
    new VerificationsInOrder() {
         zakupy[0].Podaj wartosc(-1);
                                               times = 1;
         zakupy[1].Podaj_wartosc(-1);
                                               times = 1;
         zakupy[2].Podaj_wartosc(22);
                                               times = 1;
         zakupy[0].Podaj_wartosc(-2);
                                               times = 1;
         zakupy[1].Podaj_wartosc(-2);
                                               times = 1;
         zakupy[2].Podaj_wartosc(-2);
                                               times = 1;
      }
    };
  }
}
```

3.3. Testowanie klasy *TAplikacja* – symulacja metody klasy *TFabryka* powiązanej z klasą *TAplikacja*; testowanie metody *Dodaj_produkt* w zakresie poprawnych danych i niepoprawnych danych.

Fazy testowania metody **Dodaj_produkt** w metodzie testowej **testDodaj_produkt_blednyformat** klasy **TAplikacja**, powiązanej z instancjami klasy **TFabryka**, opartej na symulacji metody **Podaj_produkt** klasy **TFabryka** generującej wyjątek typu **IllegalFormatCodePointException** po podaniu niepoprawnych danych.

1)Faza nagywania-**new Expectations(), withNotNull, result**2)Faza odtwarzania — wykonanie metody **Dodaj_produkt** klasy **TAplikacja** po podaniu niepoprawnych danych

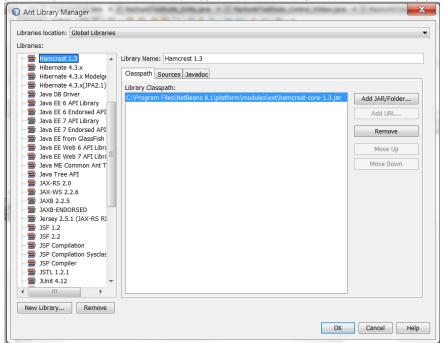
3)Brak jawnej fazy werfikacji

```
package rachunek1;
import java.util.lllegalFormatCodePointException;
import mockit.Expectations;
import mockit. Mocked;
import mockit.integration.junit4.JMockit;
import org.junit.Test;
import static org.junit.Assert.*;
import org.junit.runner.RunWith;
@RunWith(JMockit.class)
public class TAplikacjaTest {
      TProdukt1 produkty[] = {
      new TProdukt1("1", 1),
      new TProdukt2("3", 3, 14),
      new TProdukt1("5", 1, new TPromocja(30)),
      new TProdukt2("7", 3, 3, new TPromocja(30)), new TProdukt2("7", 3, 3, new TPromocja(30))
    };
    String dane[][] = new String[][]{
      {"0", "1", "1", ""}, {"2", "3", "3", "14", ""}, {"1", "5", "1", "30", ""},
      {"3", "7", "3", "3", "30"},{"3", "7", "3", "3", "30"}, {"4", "1", "1", "", ""}
};
@Mocked
TFabryka fabryka
@Test
public void testDodaj produkt() {
    System.out.println("Dodaj produkt");
    new Expectations() {
      {
         fabryka.Podaj_produkt(dane[0]);
                                                   result = produkty[0];
         fabryka.Podaj_produkt(dane[1]);
                                                   result = produkty[1];
         fabryka.Podaj_produkt(dane[2]);
                                                   result = produkty[2];
                                                   result = produkty[3];
         fabryka.Podaj produkt(dane[3]);
      }
    };
    TAplikacja aplikacja = new TAplikacja();
    for (int i = 0; i < 5; i++) {
      aplikacja.Dodaj_produkt(dane[i]);
         assertEquals(produkty[i], aplikacja.getProdukty().get(i));
      else
          assertEquals(produkty[i], aplikacja.getProdukty().get(i-1)); }
  }
```

Dodatek 2

1. Instalacja biblioteki JUnit 4.12

1.1. W środowisku NetBeans 8.1 powinny być zainstalowane dwie biblioteki: Hamcrest 1.3 oraz JUnit 4.12. Można to sprawdzić w następujący sposób: wybrać w Menu Bar pozycję Tools. Na liście Tools należy kliknąć na pozycję Libraries i w oknie Ant Library Manager, na liście Libraries wyszukać podane biblioteki. W przypadku istnienia tych bibliotek należy przejść do p.2.

1.2. W przypadku braku bibliotek, podanych w p. 1.1, należy wybrać pozycję Tools w Menu Bar. Na tej liście kliknąć na pozycję Plugins i w oknie Plugins wybrać zakładkę Available Plugins i następnie, po kliknięciu na kolumnę Name (w celu posortowania nazw dodatków) wybrać z listy dodatek JUnit. Po zaznaczeniu dodatku w kolumnie Install, należy kliknąć na przycisk Install i zainstalować dodatek. W efekcie powinny pojawić się dwie nowe biblioteki podane w p. 1.1. W przypadku braku podanego dodatku należy skorzystać z informacji podanej na stronie: https://github.com/junit-team/junit4/wiki/Download-and-Install, pobrać podane pliki, umieścić je np. w katalogu ... \NetBeans 8.1\platform\modules\ext\ i wykonać biblioteki po uruchomieniu okna Ant Library Manager i kliknięciu na przycisk New Library.

2. Instalacja narzędzia JMockit i wykonanie biblioteki JMockit 1.27.

- 2.1. Należy pobrać spakowany plik jmockit-1.27.zip, który zawiera: jars, źródła, dokumentację, pliki konfiguracyjne Maven, pod adresem:
  - https://github.com/jmockit/artifacts1x/raw/master/jmockit-1.27.zip.
- 2.2. Po rozpakowaniu pobranego pliku należy w oparciu o plik *jmockit.jar* znajdujący się w podkatalogu.....*jmockit-1.27\jmockit1.org* wykonać bibliotekę *JMockit 1.27*, podobnie jak opisano tworzenie biblioteki *JUnit 4.12* oraz *Hamcrest 1.3* w p.1.2.

3. Wykonanie projektu i dodanie plików testujących – zastosowanie JUnit

- 3.1. W celu utworzenia nowego projektu należy wybrać w *Menu Bar* pozycję *Files*. Na tej liście kliknąć na pozycję *New Project*. W oknie *New Project*, w liście *Categories* należy wybrać pozycję *Java*, a w liście *Projects* należy wybrać pozycję *Java Class Library* i kliknąć na przycisk *Next*. W kolejnym formularzu należy wpisać nazwę projektu w polu *Project Name i* wybrać położenie projektu w polu *Project Location*.
- 3.2. W zakładce *Projects*, w folderze *Source Packages* umieścić kopię pakietu z oprogramowaniem do testowania, wykonanym podczas lab 2- lab 11.
- 3.3. W oknie *Project* należy kliknąć prawym klawiszem myszy na nazwę projektu, wybrać z listy pozycje *New/Other*. W oknie *New File* wybrać *Unit Tests* z listy *Categories*, a z listy *File Types* wybrać *Test for Existing Class*. W kolejnym oknie *New Test for Existing Class* w polu *Class to Test* wybrać klasę do testowania z pakietu utworzonego w p.3.2 w *Source Packages* projektu. Podczas tworzenia nowej klasy testującej należy z grupy *Generated Code* usunąć zaznaczenia typu *Test Initializer* oraz *Test Finalizer*. Należy powtórzyć te czynności podczas tworzenia testów pozostałych wytypowanych klas do testowania. Pozostałe zaznaczenia określające zawartość wygenerowanych klas testujących należy dostosować do przyjętego sposobu testowania.
- 3.4. Wygenerowany plik zawiera szkielet kodu do testowania wybranej klasy. Należy go przystosować do potrzeb testowania. Biblioteki *JUnit 4.12* oraz *Hamcrest 1.3* powinny automatycznie być wstawione do folderu *Test Libraries* projektu (widok zakładki *Projects*). Jeśli w środowisku *NetBeans* zainstalowano kilka wersji bibliotek *JUnit*, wtedy podczas tworzenia plików do testowania należy wybrać wersję *JUnit 4.12*.
- 3.5. Metody testujące należy wykonać zgodnie z poleceniami podanymi w instrukcji, opierając się na przykładach w **Dodatku 1**.
- 3.6. W celu uruchomienia testu należy w oknie zakładki *Projects* kliknąć prawym klawiszem myszy na nazwę pliku z testami i wybrać pozycję *Test File*.
- 3.7. W przypadku tworzenia zestawu testów, należy wybrać projekt z klasami do testowania klikając prawym klawiszem myszy na nazwę projektu, następnie wybrać pozycje New/Other. W oknie New File wybrać Unit Tests z listy Categories, a z listy File Types wybrać Test Suite. Następnie, należy postępować zgodnie z wytycznymi podanymi w p.2.7 przy definiowaniu zawartości pliku.
- 3.8. Na stronach https://docs.oracle.com/javame/test-tools/javatest-441/html/junit.htm i
  http://www.vogella.com/tutorials/JUnit/article.html, znajdują się przydatne tutoriale, dotyczące
  testowania z wykorzystaniem narzędzia **JUnit.**

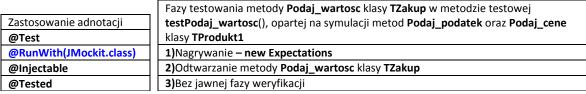
4. Tworzenie testów typu JMockit

- 4.1. Należy powtórzyć czynności z p.3.1, 3.2 oraz 3.3.
- 4.2. W oknie *Project*, w katalogu typu *Test Libraries* należącym do projektu z pakietem klas do testowania, należy dodać bibliotekę *JMockit 1.27*. W tym celu należy prawym klawiszem myszy zaznaczyć katalog *Test Libraries* tego projektu i z listy wybrać pozycję *Add Library...* i następnie w oknie *Add Library*, w liście *Available Libraries* zaznaczyć bibliotekę *JMockit 1.27* i kliknąć na przycisk *Add Library*.
- 4.3. Metody testujące z wykorzystaniem narzędzia *JMockit* należy wykonać zgodnie z poleceniami podanymi w instrukcji (p. 6) opierając się na przykładach z **Dodatku 1**, p.3.1-3.3 oraz przykładach z **Dodatku 3**.
- 4.4. Na stronie http://jmockit.org/tutorial.html znajduje się tutorial zawierający w rozdziałach: 1 (*Introduction*) i 2 (*Mocking*) przydatne informacje i przykłady dotyczące tworzenia testów z użyciem narzędzi *JMockit* oraz *JUnit*.

Dodatek 3

Pozostałe testy z wykorzystaniem biblioteki *JMockit,* prezentujące wybrane z możliwości symulowania własności obiektów podczas tworzenia oprogramowania.

1.1. Testowanie klasy *TZakup* – oparte na jednej instancji symulowanej instancji klasy *TProdukt1* (@Injectable) oraz symulacji atrybutu *ilosc* klasy *TZakup* oraz definicja instancji klasy testowanej *TZakup* (@Tested)


```
package rachunek1;
import mockit.Expectations;
import mockit.Injectable;
import mockit. Tested;
import mockit.integration.junit4.JMockit;
import org.junit.Test;
import org.junit.runner.RunWith;
import static org.junit.Assert.assertEquals;
@RunWith(JMockit.class)
public class TZakupTest2 {
  @Tested
  TZakup tested;
                     //przykład automatycznego tworzenia testowanej klasy wraz z definicją symulowanych pól: produkt i ilosc
  @Injectable
  TProdukt1 produkt1;
                             //symulowanie konkretnej instancji symulowanej klasy powiązanego z testowaną klasą TZakup
  @Injectable
  int ilosc = 2;
                             //symulowanie wartosci pola ilosc w klasie testowanej TZakup
  public void testPodaj_wartosc(/*@Injectable ("4") int ilosc*/) {
                                                                        //lub jako parametr
    new Expectations() {
         produkt1.Podaj_podatek();
                                                   result = -1;
         produkt1.Podaj_cene();
                                                   result = 14;
       }
    };
    assertEquals(tested.Podaj_wartosc(-1), 28.0F, 0F);
                                                                         //dodatkowy test assertEquals
  }
}
```

1.2. Testowanie klasy *TZakup* – specyfikacja zachowania kolejno tworzonych instancji w przyszłości (@Capturing)

Fazy testowania metody Podaj_wartosc klasy TZakup w metodzie testowej
testPodaj_wartosc(), opartej na symulacji metod Podaj_podatek oraz Podaj_cene
klasy TProdukt1

1)Nagrywanie – new Expectations
2)Odtwarzanie metody Podaj_wartosc klasy TZakup

2)Odtwarzanie metody Podaj_wartosc klasy TZakup

3)Bez jawnej fazy weryfikacji

```
package rachunek1;
import mockit.Capturing;
import mockit.Expectations;
import mockit.integration.junit4.JMockit;
import org.junit.Test;
import static org.junit.Assert.*;
import org.junit.runner.RunWith;
@RunWith(JMockit.class)
public class TZakupTest3 {
  @Capturing(maxInstances = 1)
  TProdukt1 produkt1;
                                   //tylko jedna instancja odtwarzająca nagraną metodę z rodziny obiektów TProdukt1
  @Capturing
  TProdukt1 produkt2;
                                   //dowolna ilość nowych następców jako instancji z rodziny obiektów TProdukt1
  @Test
  public void test_roznych_zachowan_dla_wyznaczonej_liczby_instancji(
      /*@Capturing(maxInstances = 1) TProdukt1 produkt1,
      @Capturing TProdukt1 produkt2*/)
                                                               //lub jako parametry
  {
    new Expectations() {
      {
         produkt1.Podaj cene();
                                          result = 6.48F;
                                                               //1 raz może być użyte nagranie
         produkt2.Podaj cene();
                                          result = 4.88F;
                                                               //dowolna liczba razy użycia nagranej metody
      }
    };
    TProdukt2 produkt11 = new TProdukt2("8", 4, 7, new TPromocja(50));
    TProdukt2 produkt21 = new TProdukt2("4", 4, 22);
    TProdukt1 produkt22 = new TProdukt1("1", 9.76F, new TPromocja(50));
    assertEquals(6.48F, produkt11.Podaj_cene(), 0F); //test tylko jednej instancji od symulowanej instancji produkt1
    assertEquals(4.88F, produkt21.Podaj_cene(), OF); //test pierwszej instancji od symulowanej instancji produkt2
    assertEquals(4.88F, produkt22.Podaj_cene(), 0F); //test drugiej instancji od symulowanej instancji produkt
    TZakup zakup1 = new TZakup(1,produkt11);
    assertEquals(zakup1.Podaj_wartosc(0), 6.48F, 0F); //test metody klasy powiązanej: 1*4.88F
    TZakup zakup2 = new TZakup(2,produkt21);
    assertEquals(zakup2.Podaj_wartosc(0), 9.76F, 0F); //test metody klasy powiązanej: 2*4.88F
    TZakup zakup3 = new TZakup(3,produkt22);
    assertEquals(zakup3.Podaj_wartosc(0), 14.64F, 0F); //test metody klasy powiązanej: 3*4.88F
  }
}
```

1.3. Testowanie klasy *TZakup* – Symulowanie metod klas potomnych lub implementacji interfejsów (@Capturing)

Fazy testowania metody Podaj_wartosc klasy TZakup w metodzie testowej
testPodaj_wartosc() powiązanej z instancją klasy TProdukt2, opartej na symulacji
metod Podaj_podatek oraz Podaj_cene klasy TProdukt1

@Test
@RunWith(JMockit.class)
@Capturing

Pazy testowania metody Podaj_wartosc klasy TProdukt2, opartej na symulacji
metod Podaj_podatek oraz Podaj_cene klasy TProdukt1

1)Nagrywanie – new Expectations
2)Odtwarzanie metody Podaj_wartosc klasy TZakup

3)Bez jawnej fazy weryfikacji

```
package rachunek1;
import mockit.Capturing;
import mockit.Expectations;
import mockit.integration.junit4.JMockit;
import static org.junit.Assert.assertEquals;
import org.junit.Test;
import org.junit.runner.RunWith;
@RunWith(JMockit.class)
public class TZakupTest4 {
  @Capturing
  TProdukt1 produkt1;
  @Test
  public void test podaj_wartosc() {
    new Expectations() {
      {
        produkt1.Podaj_podatek();
                                               result = 7F;
        produkt1.Podaj_cene();
                                               returns(3.21F);
      }
    };
    TProdukt2 produkt2 = new TProdukt2("2", 3, 7);
    TZakup zakup = new TZakup(2, produkt2);
    assertEquals(6.42F, zakup.Podaj_wartosc(7), 0F);
```

1.4. Testowanie klasy **TZakup** – dwa przypadki częściowej symulacji: symulacja wybranych metod wybranej klasy oraz symulacja metod instancji wybranej klasy realizowane za pomocą przeciążonych konstruktorów klas z rodziny **Expectations**.

```
Zastosowanie adnotacji
@Test
@RunWith(JMockit.class)
```

Częściowe symulowanie metod wielu instancji danej klasy (TProdukt1)
Fazy testowania metody Podaj_wartosc klasy TZakup w metodzie testowej testPodaj_wartosc1 powiązanej z instancją klasy TProdukt1, opartej na symulacji metod Podaj_podatek klasy TProdukt1

1)Nagrywanie – new Expectations (TProdukt1.class)
2)Odtwarzanie metody Podaj_wartosc klasy TZakup
3)Bez jawnej fazy weryfikacji

Częściowe symulowanie metod jednej instancji
Fazy testowania metody Podaj_wartosc klasy TZakup w metodzie testowej testPodaj_wartosc2 powiązanej z
instancją klasy TProdukt1, opartej na symulacji metod Podaj_podatek oraz Czesc_brutto klasy TProdukt1

1)Nagrywanie – new Expectations(produkt1)

2)Odtwarzanie metody Podaj_wartosc klasy TZakup

3)Bez jawnej fazy weryfikacji

package rachunek1; import mockit.Expectations; import mockit.integration.junit4.JMockit; import static org.junit.Assert.assertEquals; import org.junit.Test; import org.junit.runner.RunWith; @RunWith(JMockit.class) public class TZakupTest5 { @Test public void testPodaj wartosc1 { TProdukt1 produkt1 = new TProdukt1("1", 1); new Expectations(TProdukt1.class) { { produkt1.Podaj_podatek(); result = -1F; **}**; //użycie niesymulowanych konstruktorów TProdukt1 produkt2 = new TProdukt1("2", 2); TProdukt1 produkt3 = new TProdukt1("6", 2, new TPromocja(50)); // odtwarzanie metod symulowanych przez dwie instancje assertEquals(-1F, produkt2.Podaj_podatek(), 0F); assertEquals(-1F, produkt3.Podaj podatek(), 0F); //wykonanie metod niesymulowanych assertEquals(produkt2.Podaj cene(), 2F, 0F); assertEquals(produkt3.Podaj_cene(), 0.9F, 0F); //klasa korzystająca z metod symulowanych i niesymulowanych typu TProdukt1 TZakup zakup1 = new TZakup(4, produkt2); TZakup zakup2 = new TZakup(1, produkt3); assertEquals(zakup1.Podaj_wartosc(-1), 8F, 0F); assertEquals(zakup2.Podaj_wartosc(-1), 0.9F, 0F);

```
@Test
public void testPodaj_wartosc2() {
    TProdukt1 produkt1 = new TProdukt1("6", 2, new TPromocja(50));
    new Expectations(produkt1) {
        produkt1.Czesc_brutto();
                                               result = -1.1F;
        produkt1.Podaj_podatek();
                                               result = -1;
   };
      // odtwarzanie nagranych metod
    assertEquals(-1.1F, produkt1.Czesc_brutto(), 0F);
    assertEquals(-1, produkt1.Podaj_podatek(), 0F);
      // odtwarzanie nienagranych metod symulowanej instancji
    assertEquals(produkt1.Podaj_cene(), 0.9F, 0F);
    assertEquals(produkt1.Podaj_nazwe(), "6");
      //testowanie klasy powiązanej z jedną instancją klasy częściowo symulowanej
    TZakup zakup = new TZakup(1, produkt1);
    assertEquals(zakup.Podaj_wartosc(-1), 0.9F, 0F);
 }
```

1.5. Testowanie klasy *TRachunek*- symulowanie metody za pomocą specyfikacji jej działania (Delegate)

```
package rachunek1;
import mockit.Delegate;
import mockit.Expectations;
import mockit. Mocked;
import mockit.integration.junit4.JMockit
import static org.junit.Assert.assertEquals;
import org.junit.Test;
import org.junit.runner.RunWith;
@RunWith(JMockit.class)
public class TRachunekTest2 {
  public void testPodaj_wartosc_Delegate(@Mocked final TZakup zakup) {
    new Expectations() {
      {
        zakup.Podaj_wartosc(anyInt);
        result = new Delegate() {
          float aDelegateMethod(int i)
             if (i == -2 | | i == 14)
               return 3.42F;
             else
               return OF;
        };
      }
    TRachunek rachunek = new TRachunek(1);
    rachunek.Dodaj_zakup(zakup);
    assertEquals(rachunek.Podaj_wartosc(-2), 3.42F, 0F);
    assertEquals(rachunek.Podaj_wartosc(14), 3.42F, 0F);
    assertEquals(rachunek.Podaj_wartosc(7), 0F, 0F);
  }
}
```

1.6. Testowanie klasy TRachunek- przechwytywanie argumentów metod symulowanych klas (withCapture)

> Pobranie parametrów z jednego wywołania symulowanej metody. Fazy testowania metody Podaj wartosc w metodzie testowej testPodaj wartosc() klasy TRachunek 1)Brak jawnej fazy nagrywania

Zastosowanie adnotacji 2) Faza odtwarzania metody Podaj_wartosc

@Test

@Mocked

@RunWith(JMockit.class)

3) Faza weryfikacji – new Verifications, withCapture

Pobranie parametrów z wielu wywołań symulowanej metody. Fazy testowania metody Dodaj_zakup w metodzie testowej testDodaj_zakup() klasy TRachunek 1)Brak jawnej fazy nagrywania 2) Faza odtwarzania metody

Dodaj_zakup 3) Faza weryfikacji - new Verifications, withCapture

```
package rachunek1;
import java.util.ArrayList;
import java.util.List;
import mockit. Mocked;
import mockit. Verifications;
import mockit.integration.junit4.JMockit;
import static org.junit.Assert.assertEquals;
import static org.junit.Assert.assertTrue;
import org.junit.Test;
import org.junit.runner.RunWith;
@RunWith(JMockit.class)
public class TRachunekTest3 {
@Mocked
TRachunek rachunek;
 @Test
  public void testPodaj_wartosc() {
  System.out.println("Podaj -wartosc - pobranie parametrów z jednego symulowanego wywołania metody");
  new TRachunek(1).Podaj_wartosc(-2);
     new Verifications() {
         int d;
         rachunek.Podaj wartosc(d = withCapture());
         assertTrue(d < 0.0);
    };
  }
@Test
public void testDodaj zakup() {
  System.out.println("Dodaj_zakup - pobranie parametrów z wielu symulowanych wywołań metody");
  TProdukt1 produkty[] = { new TProdukt1("2", 2), new TProdukt2("4", 4, 22),
     new TProdukt1("6", 2, new TPromocja(50)), new TProdukt2("8", 4, 7, new TPromocja(50)) };
    TZakup zakupy[] = { new TZakup(2, produkty[0]), new TZakup(3, produkty[1]),
                        new TZakup(2, produkty[2]), new TZakup(1, produkty[3]) };
    for (int i = 0; i < 4; i++)
      rachunek.Dodaj_zakup(zakupy[i]);
    new Verifications() {
      {
         List<TZakup> lista = new ArrayList<>();
         rachunek.Dodaj zakup(withCapture(lista));
         assertEquals(4, lista.size());
    };
  }
```